LAUSUNTO

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2
00130 HELSINKI
www.arene.fi
30.5.2017

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

ASIA: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2017 LISÄTALOUSARVIOKSI

http://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/

ASIA: VNS 4/2017 VP VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2018—2021

https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/VNS+4/2017

Teema: Korkeakoulujen rahoitus ja sen painopisteet LTAE:n ja JTS:n valossa

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry (myöhemmin Arene) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ammattikorkeakoulujen rahoitus ja julkisen talouden suunnitelma 2018 - 2021

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2018 – 2021 jatkaa ammattikorkeakoulusektorin rahoituksen laskevaa kehitystä. Viimeisen seitsemän vuoden aikana ammattikorkeakouluihin on kohdistunut merkittävät rahoitusleikkaukset (Kuvio 1). Kokonaisuudessaan ammattikorkeakoulujen rahoitus vähenee tämän ja edellisen hallituskauden aikana merkittävästi. Kuviossa 1 on esitetty ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen reaaliarvoinen kumulatiivinen kehitys vuodesta 2012 vuoteen 2019. Rahoitusleikkaus on keskimäärin noin 22 % - joissakin ammattikorkeakouluissa jopa lähes 30 %.

23 ammattikorkeakoulun perusrahoituksen taso on nyt alle 800 milj. euroa OKM:n hallinnonalalla. Ammattikorkeakoulujen talous on erittäin tiukka. Ammattikorkeakoulujen perustehtävien edellytyksistä ei enää voida leikata tai säästää.

Osaaminen, kasvu ja työllisyys/ Hallituksen puoliväliriihi unohti ammattikorkeakoulut

Ammattikorkeakouluille puoliväliriihen päätökset olivat vahva pettymys. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalla kaikki muut koulutusasteet mainittiin puoliväliriihen kohdennetuissa päätöksissä paitsi ammattikorkeakoulut. Erityisesti ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminnan rooli ja rahoituksen suuntaaminen ammattikorkeakouluille jäi puuttumaan sekä Suomen Akatemian Lippulaiva- ohjelmarahoituksessa että TEKES:n Kasvumoottorirahoituksessa.

Osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeisiin on (digitaaliset oppimisympäristöt, ympärivuotinen opiskelu yms.) varattu korkeakouluille 42.7 mrd. euroa vuonna 2018. Ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen on varattu 24 milj. euroa vuonna 2018. Pääomittamisen kriteerit ovat vielä avoinna. Kärkihankkeiden toimenpiteet ovat myönteisiä, mutta ne eivät toiminnallisesti korjaa ammattikorkeakoulujen *perusrahoituksen tasoa ja TKI- rahoituksen jälkeenjääneisyyttä.*

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 lisätalousarvioksi

Lisätalousarvion panokset datalähtöiseen tutkimukseen sekä Lounais-Suomen tekniikan alan koulutuksen vahvistamiseen ovat myönteisiä ja oikeansuuntaisia päätöksiä. Ammattikorkeakoulutuksen vahvistamiseen kohdistuu 4 miljoonan euron lisärahoitus, joka mahdollistaa ammattikorkeakoulujen insinöörikoulutuksen sekä ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vahvistamisen. Myös tekniikan TKI- infrarahoituksen kohdentamisessa on huomioitava ammattikorkeakoulun TKI- infran vahvistaminen yhteistyössä yliopiston kanssa. Positiivisen rakennemuutoksen alueilla myös lisäpanokset työttömien korkeakoulutettujen muuntokoulutukseen ovat erittäin kannatettavia.

Arene esittää seuraavat huomiot julkisen talouden suunnitelman 2018 - 2021 toimeenpanoon liittyen:

1. **Hallituksen syksyn 2017 lisätalousarviossa osoitetaan selkeitä lisäpanoksia ammattikorkeakoulujen lakisääteiseen TKI- tehtävään sekä ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen.** *Voimavaroilla voidaan vahvistaa kasvua, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä, yrittäjyyttä ja työllisyyttä.*

2. **Ammattikorkeakoulujen SOTE- koulutuskorvaukset on kompensoitava ammattikorkeakouluille SOTE- lakipaketissa vuodesta 2017 alkaen.** *Ammattikorkeakoulut maksoivat perusrahoituksestaan sairaanhoitopiireille yhteensä 7,5 milj. euroa vuonna 2016. Tämä on merkittävä kustannuserä, joka on korjattava uudistuksessa ammattikorkeakouluille.*

3. **Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoimintaan on suunnattava puoliväliriihen päätösten resursseja.** *TEKES:n Kasvumoottorit ohjelmasta kohdennetaan 25 milj. euroa. ammattikorkeakoulujen innovaatiorahoitukseen. Suomen Akatemian Lippulaiva- hankkeissa varataan rahoitusta yrityslähtöiseen soveltavaan tutkimukseen, niin että lippulaivakeskittymissä rahoitus on mahdollista myös ammattikorkeakouluille laatu ja vaikuttavuus huomioiden.*

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Tapio Varmola
puheenjohtaja

Riitta Rissanen
toiminnanjohtaja